

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВІСНИК
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені Василя Стефаника

СЕРІЯ БІОЛОГІЯ

ВИПУСК VII-VIII

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
Проблеми вивчення та охорони біорізноманіття Карпат і прилеглих
територій

MATERIALS OF
INTERNATIONAL SCIENTIFIC
CONFERENCE
Problems of studying and preserving the biodiversity in the Carpathian and
adjoining territories

Івано-Франківськ
Гостинець
2007

***Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Серія Біологія. - Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. - Вип. VII -VIII. - 286 с.***

У віснику висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних проблем біології: ботаніки, зоології, генетики, біохімії (біологічні науки), фізіології та анатомії людини і тварин, екології (біологічні науки), агрохімії. Сфера розповсюдження – загальнодержавна. Категорія читачів: викладачі, студенти, наукові співробітники вищих навчальних закладів, наукові співробітники науково-дослідних інститутів Національної Академії Наук України та Академії галузевих Міністерств України.

The almanac presents the results of the research dealing with the problems of biology: botany, zoology, genetic, biochemistry, human and animal physiology, ecology, agrochemistry. The almanac is designed for research workers, teachers, graduate students, undergraduate students and all persons who have interest in the above problems.

Друкується за ухвалою Вченої ради Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Протокол № 3 від 25.09.2007 р.

Наукове видання зареєстроване Міністерством юстиції України
серія КВ № 13139-2023Р від 25.07.2007 р.

Редакційна рада: д-р філол. наук, проф. В.В.Грещук (*голова ради*), д-р фіз.-мат. наук, проф. Б.К.Остафійчук, д-р філос. наук, проф. С.М.Возняк, д-р філол. наук, проф. В.І.Кононенко, д-р біол. наук, проф. В.І.Парпан, д-р психол. наук, проф. Л.Е.Орбан, д-р філол. наук, проф. В.Г.Матвішин, д-р іст. наук, проф. М.В.Кугутяк, д-р юрид. наук, проф. В.В.Луць, д-р хім. наук, проф. Д.М.Фреїк.

Редакційна колегія:

доктор біол. наук, професор В. І. Парпан (*головний редактор*)
доктор біол. наук, професор В. І. Мельник (*заступник головного редактора*)
доктор біол. наук, професор Б. М. Мицкан
доктор мед. наук, професор Б. В. Грицуляк
доктор мед. наук, професор І.В. Мазепа
доктор мед. наук, професор М.А. Мазепа
доктор біол. наук Ю. М. Чернобай
доктор біол. наук, професор Й. В.Царик
доктор біол. наук, професор В. І. Лушак
доктор с.-г. наук, професор М. Д. Воло шука
доктор с.-г. наук, професор В. П. Стефурак
кандидат біол. наук, доцент А. Г.Сіренко (*відповідальний секретар*)
кандидат біол. наук Н. В. Шумська
кандидат біол. наук Л. Й. Маховська

Видається з 1995 р.

Адреса редакційної колегії:

76000 Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201, ауд. 505.
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
кафедра біології та екології

ДОСЛІДЖЕНІСТЬ ФАУНИ *LYCAENIDAE* (*LEPIDOPTERA*, *INSECTA*) ПРИКАРПАТТЯ

Представлено огляд дослідженості фауни *Lycaenidae* (*Lepidoptera*, *Insecta*) Прикарпаття. Наведено список видів *Lycaenidae* відомих на сьогодні у фауні Прикарпаття – як гірських так і рівнинних (Передкарпаття) екосистем.

Ключові слова: *Lycaenidae*, *Lepidoptera*, фауна.

Фауна синявців (*Lycaenidae*, *Lepidoptera*, *Insecta*) Прикарпаття належить до відносно добре досліджених. Історія дослідження фауни *Lycaenidae* Прикарпаття почалась в середині XIX століття роботами М. С. Новицького (Nowicki M. S., 1860, 1865) [14]. Пізніше фауну *Lycaenidae* Прикарпаття досліджували Łomnicki M. (1876) [13], Garbowski T. (1892) [10], Hormuzaki C. (1892), Werchratski J. (1893), Klemensiewicz S. (1894), Brunicki J. (1913), Stöckl A. (1928) [11], Sheljuzhko L. (1929) [15]. Фауну *Lycaenidae* суміжної з Прикарпаттям території – Західного Поділля досліджували Куліковський Л. (1926) [2], Білозор М. (1931) [1]. Останні фауністичні дослідження і зведення фауни *Lycaenidae* Прикарпаття здійснили Плющ І. Г. (1989, 2004) [4, 5], Попов С. Г. (1988, 1989, 1992, 2004) [6, 7, 8], Некрутенко Ю., Чиколовець В. (2005) [3].

Всього на сьогодні на території Прикарпаття виявлено 41 вид *Lycaenidae*, в тому числі в гірських районах виявлено 13 видів, в пердгір'ї 41 вид (табл. 1).

Таблиця 1. Види *Lycaenidae* вказані для фауни Прикарпаття по даним літератури.

№ п/п	Вид	Поширення на Прикарпатті	
		Моннтанні локалітети	Рівнинні локалітети (Передкарпаття)
Subfamilia <i>Riodininae</i> Grote, 1895			
1	<i>Hamearis lucina</i> (Linnaeus, 1758)	-	+
Subfamilia <i>Lycaeninae</i> [Leach], [1815]			
2	<i>Lycaena phlaeas</i> (Linnaeus, 1761)	+	+
3	<i>Lycaena helle</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	-	+
4	<i>Lycaena dispar</i> ([Haworth], 1802)	+	+
5	<i>Lycaena virgaureae</i> (Linnaeus, 1761)	+	+
6	<i>Lycaena tityrus</i> (Poda, 1761)	+	+
7	<i>Lycaena alciphron</i> (Rottembrung, 1775)	+	+
8	<i>Lycaena hippothe</i> (Linnaeus, 1761)	+	+
9	<i>Thecla betulae</i> (Linnaeus, 1758)	-	+
10	<i>Favonius quercus</i> (Linnaeus, 1758)	-	+
11	<i>Callophrys rubi</i> (Linnaeus, 1758)	+	+
12	<i>Satyrium w-album</i> (Knoch, 1782)	-	+
13	<i>Satyrium pruni</i> (Linnaeus, 1758)	-	+
14	<i>Satyrium spini</i> (Fabricius, 1787)	-	+
15	<i>Satirium ilicis</i> (Esper, [1779])	-	+
16	<i>Satirium acaciae</i> (Fabriciu, 1787)	-	+
17	<i>Cupido minimus</i> (Fuessly, 1775)	-	+
18	<i>Cupido osiris</i> (Meigen, 1829)	-	+
19	<i>Everes argiades</i> (Pallas, 1771)	+	+
20	<i>Everes decoloratus</i> (Staudinger, 1886)	-	+
21	<i>Everas alcetas</i> (Hoffmansegg, 1804)	-	+
22	<i>Celestrina argiolus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+
23	<i>Pseudophilotes vicrana</i> (Moore, 1865)	-	+
24	<i>Scolitantides orion</i> (Pallas, 1771)	-	+
25	<i>Glaucopsyche alexis</i> (Poda, 1761)	-	+
26	<i>Maculinea arion</i> (Linnaeus, 1758)	+	+
27	<i>Maculinea teleius</i> (Bergsträsser, 1779)	-	+
28	<i>Maculinea nausithous</i> (Bergsträsser, 1779)	-	+

29	<i>Maculinea alcon</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	-	+
30	<i>Plebeius argus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+
31	<i>Plebeius argyrognomon</i> (Bergsträsser, 1779)	-	+
32	<i>Polyommatus eumedon</i> (Esper, [1780])	-	+
33	<i>Polyommatus agestis</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	-	+
34	<i>Polyommatus semiargus</i> (Rottemburg, 1775)	+	+
35	<i>Polyommatus doryas</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	-	+
36	<i>Polyommatus amandus</i> (Schneider, 1792)	-	+
37	<i>Polyommatus thersites</i> (Canterner, 1835)	-	+
38	<i>Polyommatus icarus</i> (Rottemburg, 1775)	+	+
39	<i>Polyommatus daphnis</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	-	+
40	<i>Polyommatus bellargus</i> (Rottemburg, 1775)	-	+
41	<i>Polyommatus coridon</i> (Poda, 1761)	-	+

Всі види *Lycaenidae* описані для монтанних екосистем вказуються і для рівнин та низькогір'я Передкарпаття. На Прикарпатті монтанні екосистеми набагато бідніші видами *Lycaenidae* ніж рівнинні. Але в гірських локалітетах можливі знахідки ще цілої низки видів наявність яких прогнозується [3]. Багато екологічних аспектів щодо фауни *Lycaenidae* лишаються недостатньо дослідженими – зокрема, висотний градієнт, фенологія у монтанних екосистемах та ін. Отже, фауна *Lycaenidae* Прикарпаття потребує подальшого дослідження.

Література

1. Білозор М. Матеріали до лепідоптерофауни Поділля // Збірник праць Зоологічного музею. – 1931. - № 10. – с. 127 – 206.
2. Куліковський Л. До фауни лускорильців України // Збірник праць Зоологічного музею. – 1926. - № 1. – с. 65 – 94.
3. Некрутенко Ю., Чиколовещ В. Денні метелики України. – К.: Видавництво Раєвського, 2005. – 232 с.
4. Плющ И. Г. История изучения фауны булавоусых чешуекрылых фауны УССР // Булавоуусые чешуекрылые фауны СССР. Систематика, фаунистика, экология, охрана булавоусых чешуекрылых. – Новосибирск, 1987. – с. 93-95.
5. Плющ И. Г. Новые сведения о редких и малоизвестных видах булавоусых чешуекрылых (Lepidoptera, Rapalocera) фауны УССР // Экология и таксономия насекомых Украины. – 1989. – В.3. – с. 90 – 97.
6. Попов С. Г. Некоторые итоги и перспективы изучения булавоусых чешуекрылых (Lepidoptera, Rapalocera) Украинских Карпат // Научно-практическая конференция молодых ученых. Тезисы докладов. – Великая Бакта, 1988. – с. 40-41.
7. Попов С. Г. До історії вивчення фауни Rapalocera, Lepidoptera Українських Карпат і Прилеглих територій // Збірник матеріалів VI з'їзду Українського ентомологічного товариства. – Харків, 1992. – 132-133.
8. Попов С. Г., Плющ И. Г. Булавоуусые чешуекрылые (Lepidoptera, Rapalocera) Западной Украины. – Ужгород: М-студия, 2004. – 577 с.
9. Brunicki J. Spi motyli zebranych w powiecie Stryjskim // Sprawozd. Kom. Fizyjojr. Akad. Umiej. – Krakow, 1908-1913. – N 42. – P. 1-36; N 44. – P.3-31; N 45. – P. 66-98; N 46. – P. 1-40; N 47. – P. 52 – 90.
10. Garbowski T. Material zu einer Lepidopterenfauna Galiziens nebst systematischen und biologischen Beiträgen // Sitz.-Ber. Akad. Wiss. Wien. – 1892. - N 101. – P. 869 – 1004.
11. Hormuzaki C. Lepidopterologische Beobachtungen in der Bukowina // Ent. Nachr. – 1892. – N18. – P. 305-321.
12. Klemensiewicz S. Beiträge zur Lepidopterenfauna Galiziens // Verh. Zool.-bot. Ges. Wien. – 1894. – N44. – P. 167 – 190.
13. Łomnicki M. Sprawozdanie z wycieczki zoologicznej odbytej na Podolu w r. 1876 pomiędzy Seretem, Zbruczem a Dniestrem // Sprawozd. Kom. Fizyjojr. Akad. Umiej. – Krakow, 1877. – N 11(2). – P. 128 – 151.
14. Nowicki M. S. Motyle Galicyi. – Lwow: Drukarnia Inst. Staurop. – 1865. – 285 p.
15. Sheljuzhko L. Einige neue palearktische Lepidopteren-Formen // Mitt. Munch. Ent. Ges. – 1929. – N29. – P. 351 – 354.
16. Stöckl A. Motyle (Lepidoptera) rzadsze i nowe, zebrane w latach 1922 do 1925 w okolicach Lwowa, Janowa, Worochty // Polskie Pismo ent. – 1928. - N7. – P. 1 – 75.
17. Werchratski J. Motylie wieksze Stanislawowa i okolicy // Sprawozd. Kom. Fizyjojr. Akad. Umiej. – Krakow, 1893. – N 38. – P. 167 – 266.

The review of research of the Precarpathian fauna Lycaenidae (Lepidoptera, Insecta). The list of species Lycaenidae famous in the Precarpathian of mountain and plain ecosystems.

Key words: *Lycaenidae, Lepidoptera, fauna.*